

Trabeculectomie

Filteroperatie bij glaucoom

INHOUD

1. Doel van de ingreep	05
2. Voor de operatie	06
3. De operatie zelf	07
3.1 Verdoving	07
3.2 Hoe verloopt de operatie?	07
4. Na de operatie	08
5. Controles na de operatie	09
6. Hoe verzorg je je oog na de operatie?	10
7. Ongemakken en risico's bij trabeculectomie	12
Contactgegevens	15

Beste patiënt

Binnenkort word je in AZ Maria Middelaes opgenomen **voor de oog-drukverlagende operatie 'trabeculectomie'**. Om je zo goed mogelijk te informeren, stelden we deze brochure met grote zorgvuldigheid op. Je vindt er praktische informatie over de **voorbereiding** van de operatie, de **operatie** zelf en wat je moet doen **na de operatie**.

Het oogziekenhuis van AZ Maria Middelaes bestaat sinds 2012 en heeft een bijzondere expertise in oogproblemen bij kinderen en volwassenen. We bieden kwaliteitsvolle én hoogtechnologische zorg en streven naar een maximaal comfort voor onze patiënten.

Heb je na het lezen van deze brochure nog vragen, aarzel dan niet om die te bespreken met je behandelende arts of de verpleegkundigen.

We wensen je een spoedig herstel en een aangenaam verblijf in ons ziekenhuis.

In deze folder vind je informatie over de **oog-drukverlagende operatie 'trabeculectomie'** bij personen met glaucoom.

Glaucoom is een oogziekte waarbij de vezels van de oogzenuw geleidelijk aan verloren gaan, meestal door een **verhoogde oogdruk**.

Meer uitleg over glaucoom, de oorzaken en gevolgen vind je in een aparte brochure.

Het doel van deze **wetenschappelijk onderbouwde operatie is om de oogdruk te verlagen**. Op die manier willen we het gezichtsveld en de gezichtsscherpte zo veel mogelijk behouden.

Opnieuw verbeteren is niet mogelijk. Vaak zal je arts je hiervoor eerst al **drukverlagende druppels** en/of een **laserbehandeling** hebben voorgesteld.

1. Doel van de ingreep

Een glaucoomoperatie heeft tot doel **de oogdruk zodanig te verlagen** dat verdere achteruitgang van het gezichtsveld door glaucoom wordt vertraagd. Dat lukt bij ongeveer 75% van de patiënten.

Een verdere achteruitgang van het gezichtsveld **kunnen we zelden volledig stoppen**. Dat komt onder meer door leeftijdsgebonden verlies van zenuwvezels (los van achteruitgang door glaucoom). Het zicht zal niet verbeteren en er is geen herstel van beschadigde zenuwcellen.

Aanvullende **oogdrukverlagende oogdruppels** blijven bij circa 50% van de patiënten ook nodig (gedurende korte of lange termijn). Bij een deel van de patiënten is later (soms na jaren) een nieuwe operatie noodzakelijk.

2. Voor de operatie

Preoperatieve planning

- Kom uiterlijk in de week vóór je ingreep langs bij de preopname. Op die manier kunnen we de nodige onderzoeken op tijd afnemen en hebben de artsen tijdig de resultaten ter beschikking.
- Alle informatie over de voorbereiding van je opname vind je op onze website: www.mariamiddelares.be/nl/patienten/voorbereiding-van-je-opname. Je vindt hier ook de contactgegevens van onze preopnamebalie.

Vorbereiding

- **Drie dagen** voor de operatie start je met Pred Forte oogdruppels. Je **druppelt drie maal per dag** in het te opereren oog.
- Indien je Pred Forte niet verdraagt, voorziet je arts een alternatief.

3. De operatie zelf

3.1 Verdoving

- Een glaucoomoperatie gebeurt onder **gehele** of **plaatselijke verdoving**.
- Bij **gehele verdoving** (narcose) krijg je de verdoving via een infuus toegediend. Je slaapt dan tijdens de operatie.
- Bij een **plaatselijke verdoving** (injectie naast het oog) wordt alleen je oog verdoofd. Je bent wakker tijdens de operatie, maar je voelt geen pijn. Je wordt bedekt met een operatielaken waaronder extra zuurstof wordt toegediend. Indien je toch pijn ervaart, dient de chirurg bijkomende verdoving toe.

3.2 Hoe verloopt de operatie?

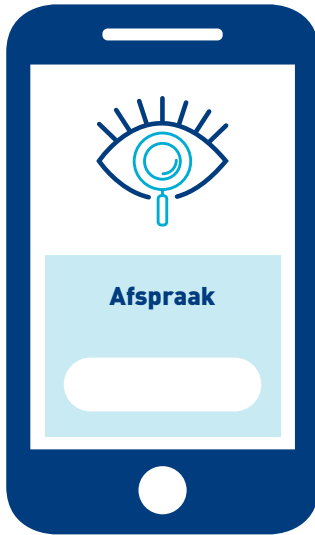
Bij de operatie **trabeculectomie** wordt onder het bovenooglid, op de grens van het oogwit (sclera) en het regenboogvlies (iris), onder een luikje een klein nieuw afvoerkanaaltje voor kamerwater gemaakt. Het kamerwater, dat verantwoordelijk is voor de hoge oogbeldruk, kan zo het oog verlaten naar de ruimte onder het bindvlies (conjunctiva). Zo zal de druk in het oog dalen. Onder het bindvlies ontstaat als gevolg van dit afvoerkanaaltje een blaasje: de **filterblaas**. Vanuit die filterblaas sijpelt het kamerwater verder weg via de bloedvaten.

4. Na de operatie

- Na de operatie krijg je ter bescherming een oogverband met een plastic kapje voor het oog. Daardoor kan je diepte en afstanden tijdelijk niet goed inschatten. **Autorijden is niet mogelijk na de operatie. Breng dus zeker een begeleider mee die je na de operatie naar huis kan brengen.**
- De dag na de operatie mag je het plastic kapje zelf verwijderen en voorzichtig de huid rond het oog proper maken.
- Begin vanaf de eerste dag na de operatie met de druppels die je hebt gekregen.

5. Controles na de operatie

De **dag na de operatie** vindt de eerste controle in het ziekenhuis plaats door de behandelende chirurg (of een collega-chirurg): het geopereerde oog wordt bekeken en de druk gemeten. Begin vanaf de eerste dag na de operatie ook met de druppels die je hebt gekregen. Dit kan al in de ochtend (dus voor het controlemoment bij de arts).

Over het algemeen zijn onderstaande controlemomenten voorzien (deze kunnen per patiënt verschillen):

- dag 1;
- week 1;
- week 2;
- daarna op geleide van het klinisch beeld;

De eerste drie afspraken (1 dag na operatie, 1 week na operatie en 2 weken na operatie) zijn ontzettend belangrijk en plannen we doorgaans al vooraf in.

Ons beleid is erop gericht om 2-3 maanden na de operatie patiënten terug te verwijzen naar de oogarts in de eigen regio.

6. Hoe verzorg je je oog na de operatie?

1

De dag na de operatie start je met **Pred Forte oogdruppels** en **Maxidex oogzalf**:

PRED FORTE OOGDRUPPELS

Zes maal per dag gedurende **zes weken**. Na die zes weken bouw je per week af met één druppel. Dat betekent dat je in totaal **elf weken lang** druppelt met dit middel: week één: zes x/dag, week twee: zes x/dag, week drie: zes x/dag, week vier: zes x/dag, week vijf: zes x/dag, week zes: zes x/dag, week zeven: vijf x/dag, week acht: vier x/dag, week negen: drie x/dag, week tien: twee x/dag, week elf: één x/dag, week twaalf: stop. Je arts kan dit schema aanpassen indien nodig. Alleen bij forse overgevoeligheid voor conserveermiddel vervangen we Pred Forte door een ander middel.

MAXIDEX OOGZALF

Elf weken lang, elke avond voor je gaat slapen.

2

OOGDRUPPELS

Je blijft ook **oogdrukverlagende oogdruppels** (en eventuele tabletten) gebruiken voor het geopereerde oog. De medicatie voor het niet-geopereerde oog gebruik je uiteraard zoals je gewoon bent. Een juist gebruik van oogdruppels bevordert de genezing van je oog. **Enkel op voorschrift van je oogarts worden drukverlagende druppels opgestart of afgebouwd.** Dat kan na je operatie variëren.

3

OVERIGE TIPS

- Bescherm het oog twee weken lang **tegen stoten en wrijven**. Je draagt overdag een beschermbril of (zonne)bril. Het beschermkapje gebruik je tijdens het slapen. Daarbij hoef je geen nieuw gaasje tussen het kapje en het oog te plaatsen.
- Gebruik vier weken lang **geen oogmake-up**.
- De eerste drie maanden na de operatie kan je **geen contactlens** dragen in het geopereerde oog. Overleg met je behandelend arts wanneer en of je de contactlenzen (harde en zachte) weer kan gaan dragen.
- **Sporten (inclusief zwemmen), saunabezoek en zwaar tillen** zijn gedurende de eerste twee weken **niet aan te raden**. Fietsen, wandelen, lezen en tv-kijken mag zoveel je wilt.
- Of je kan gaan werken hangt af van de job die je uitvoert.

7. Ongemakken en risico's bij trabeculectomie

Na de operatie zal je **nauwelijks pijn** aan je oog hebben. De eerste maanden na de operatie zal je het oog wel heel vaak moeten druppelen, vaker dan voorheen.

Te lage oogdruk

Vlak na de operatie is de oogdruk meestal erg laag. Het kan daardoor zijn dat je de eerste weken (tot maanden) **minder scherp ziet** dan voorheen. Wanneer de oogdruk langdurig te laag blijft, kan dat leiden tot een aandoening van het netvlies (hypotone maculopathie). Het kan in dat geval nodig zijn het oog opnieuw te opereren, bijvoorbeeld om het afvoerkanaaltje opnieuw te hechten.

Te hoge oogdruk

Het afvoerkanaaltje is een wondje in het oog dat niet helemaal mag genezen of dichtgroeien. Wanneer dat toch gebeurt, stijgt de oogdruk immers opnieuw. Het kan dan nodig zijn om poliklinisch (en pijnloos) enkele hechtingen met laserlicht door te snijden. Het zal zelden nodig zijn het oog opnieuw te opereren om dit luikje of afvoerkanaaltje manueel te openen.

Bloed in het oog

Na een trabeculectomie kan er een kleine **bloeding** in het oog ontstaan, die je zicht belemmert. In de meeste gevallen trekt dit bloed spontaan weer weg na een paar dagen of weken. Soms kan het nodig zijn het oog te spoelen.

Meld steeds aan je arts of en welke **bloedverdunners** je inneemt. Deze dien je doorgaans te stoppen voor de ingreep (in overleg met je huisarts en/of voorschrijvend arts).

Overige ongemakken en risico's

- Het is **meestal niet meer mogelijk om na de operatie zachte contactlenzen te dragen**. In het geval van harde contactlenzen kan je overleggen met je oogarts.
- Zoals iedere operatie brengt ook een glaucoomoperatie risico's met zich mee, zoals **zichtverlies** ten gevolge van een infectie of een meer uitgebreide bloeding. Gelukkig is de kans hierop zeer klein. De risico's van een te hoge oogdruk zijn vrijwel altijd groter.
- Op lange termijn (jaren) kan een filterblaas dunner worden en gaan lekken. Er ontstaat dan een verhoogde kans op **infectie** aan de binnenkant van het oog. Zo'n infectie kenmerkt zich door roodheid van het oog, pijn en wazig zien. Neem in dat geval meteen contact op met de spoedeisende hulp of met je eigen oogarts.

CONTACTGEGEVENS

Je kan ons bereiken via

➤ **Secretariaat oogziekenhuis**

09 246 87 00

➤ **www.mariamiddelares.be/nl/zorgaanbod/oftalmologie**

Scan mij

De oogartsen hebben dagelijks raadplegingen op verschillende locaties.

Raadpleging is enkel mogelijk na afspraak.

AZ Maria Middelaes

Buitenring Sint-Denijs 30

9000 Gent

Ga naar: ingang G, volg route 1 tot aan meldpunt G1a (eerste verdieping).

Deze brochure is gedrukt op maxioffset.
Papier afkomstig uit bossen die duurzaam
worden beheerd.

VOLG ONS OOK OP:

Gezondheids**Zorg** met een Ziel

Buitenring Sint-Denijs 30 | 9000 Gent | 09 246 46 46 | www.mariamiddelares.be | info@azmmsj.be